

تخمین مصرف سوخت با استفاده از سیکل رانندگی استخراج شده از مسیر یاب

سبا انصاری*¹، مسعود مسیح طهرانی²، بهروز مشهدی³

¹ دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه علم و صنعت ایران، دانشکده مهندسی خودرو، نارمک، تهران

² استادیار، دانشگاه علم و صنعت ایران، دانشکده مهندسی خودرو، نارمک، تهران

³ استاد، دانشگاه علم و صنعت ایران، دانشکده مهندسی خودرو، نارمک، تهران

* ansarisaba74@yahoo.com

چکیده

هدف در این مقاله ارائه روشی برای تخمین مصرف سوخت و انتشار آلاینده‌ها خودرو در سیکل‌های حرکتی می باشد، که با استفاده از مسیرهای مختلفی که نرم افزار گوگل مپ برای رسیدن به یک مقصد مشخص ارائه داده است. مسیرها مورد بررسی قرار گرفته و نتایج حاصل از مصرف سوخت و میزان انتشار آلاینده‌ها به کمک نرم افزار ادوایزر استخراج شده است. سیکل‌های محاسبه شده توسط نرم افزار با خودرو هیوندا ۱۲۰ پیمایش شده است و نتایج به دست آمده مقایسه شده‌اند. نتایج نشان می دهد که از این روش می توان برای تخمین مصرف سوخت و انتشار آلاینده های خودرو در یک مسیر مشخص با تقریب خوبی استفاده کرد. به این ترتیب در انتخاب مسیر پیشنهادی می توان مصرف سوخت را نیز مدنظر قرارداد.

کلمات کلیدی: مسیریابی؛ مصرف سوخت؛ آلاینده؛ گوگل مپ؛ سیکل رانندگی

۱- مقدمه

یکی از عوامل مهم در تولید آلاینده‌گی در کره زمین خودرو می‌باشد، که دارای آلاینده‌گی نسبتاً بالایی هستند برای کاهش این آلاینده‌گی‌ها تلاش‌های فراوانی شده است از جمله استفاده از خودروهای هیبریدی و خودروهای الکتریکی که در این خودروها هم برای تولید انرژی نیاز است سوخت سوزانده شود اما با روش‌های مختلفی می‌توان این مصرف سوخت را به بهینه‌ترین حالت رساند. یکی از این روش‌ها استفاده از داده‌های سیستم‌های مسیریابی برای انتخاب مسیر با کمترین مسافت برای مصرف کمتر سوخت خودرو و تولید انرژی است. در این مسیریابی خودرو هوشمند می‌تواند با استفاده از اطلاعات ماهواره‌ای و الگوریتم‌های مسیریابی، دیدگاه مصرف سوخت را نیز مدنظر قرار دهد و در راستای کاهش هر چه بیشتر مصرف سوخت بهترین مسیر را انتخاب کند. طبق برآوردهای انجام شده، بیش از ۷۰٪ میزان آلاینده‌های تولیدی در سطح شهر تهران ناشی از منابع متحرک می‌باشد [۱]. قرار گرفتن در معرض کیفیت پایین هوا همچنان یک مسئله مهم در مورد سلامت عمومی در سراسر جهان است. سازمان بهداشت جهانی (WHO) تخمین زد که آلودگی هوای محیط ۴٫۲ میلیون مرگ زودرس در سال را در جهان تشکیل می‌دهد. اگرچه منابع بسیاری در این مشکل نقش داشته‌اند، اما وسایل نقلیه موتوری منبع اصلی آلودگی هوا در مناطق شهری است. بنابراین تلاش‌های زیادی برای کاهش مصرف انرژی و انتشار آلاینده از وسایل نقلیه موتوری انجام شده است [۲]. میزان تولید آلاینده‌های ناشی از منابع متحرک در یک محدوده‌ی مشخص به عوامل متعددی مانند حجم خودروها، تکنولوژی و سن خودروها، عوامل محیطی و همچنین الگوی رانندگی بستگی دارد.

نگرانی در مورد اثرات زیست‌محیطی حمل‌ونقل منجر به مدل‌های جدید مسیریابی وسایل نقلیه شده است که هدف از آن به حداقل رساندن اثرات مضر حمل‌ونقل بر محیط‌زیست است. تحقیقات زیادی در مورد آلاینده‌گی منابع متحرک وجود دارد، با این وجود بسیاری تحقیقات از این مدل‌ها با فرض ثابت بودن مسیر یا سرعت وسایل نقلیه مستقل از زمان، مدل را ساده می‌کنند [۶]. در مسیریابی‌های معمولی کوتاه‌ترین مسیر بین گره‌ها از نظر فاصله یا زمان مشخص می‌شود، اما در فرمول‌های جدید به جای داشتن یک مسیر واحد بین هر جفت گره، چندین فرصت وجود دارد و انتخاب مسیر به عنوان متغیرهای تصمیم در مسئله مسیریابی تعبیه شده است. تجزیه و تحلیل چگونگی تأثیر استفاده از سرعت ثابت بر روی دقت [۳] نشان می‌دهد که در برخی شرایط می‌تواند منجر به تخمین کمتر از نیمی از سوخت واقعی مورد نیاز شود. تاکنون فرمول‌های وابسته به زمان برای تخمین مسیر باهدف به حداقل رساندن میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای با فرض جاده‌ی صاف ارائه شده‌اند [۴]. پتانسیل کاهش مصرف سوخت و انتشار آلاینده‌ها هنگامی که چندین مسیر برای رسیدن به مقصد در نظر گرفته می‌شود بیشتر است [۷]. همچنین مدل‌هایی برای تخمین انرژی با در نظر گرفتن شتاب ثابت و یا ارتباط خطی مصرف سوخت و مسافت در نظر گرفته شده‌اند [۸]. مطالعاتی نیز در حوزه‌ی مسیریابی وسایل نقلیه معمولی، پلاگین، هیبریدی و برقی صورت گرفته که در این مطالعات نیز مصرف انرژی یک تابع خطی از مسافت در نظر گرفته شده است [۹]. مسئله مسیریابی وسایل نقلیه الکتریکی دومرحله‌ای نیز بررسی شده که شامل تخمین مصرف انرژی بهتر با در نظر گرفتن توپوگرافی دقیق و پروفایل‌های سرعت می‌باشد. نتایج نشان می‌دهد که تخمین زمان و انرژی به‌طور قابل توجهی دقیق‌تر از روش‌های موجود است، در نتیجه انتظار می‌رود مسیرهای برنامه‌ریزی شده از نظر تقاضای انرژی امکان‌پذیر باشد و در صورت لزوم توقف شارژ به‌درستی درج شود [۱۰].

مجموعه‌ای از عوامل که باعث افزایش اختلاف بین مصرف سوخت تئوری و میزان مصرف در شرایط واقعی رانندگی می‌شوند با توجه به تنوع شرایط عملکرد، رفتار راننده، روش استفاده از خودرو و سایر عوامل خارجی می‌باشد. در هر پروتکل آزمایشی، صرف‌نظر از چگونگی طراحی دقیق، قادر به ضبط دقیق عملکرد واقعی وسایل نقلیه نمی‌باشد [۱۲]. به حداقل رساندن زمان و مسافت جایگزین‌های ضعیفی برای به حداقل رساندن هزینه‌های مسیر در مناطق شهری است، به حداقل رساندن فاصله با توجه به هزینه نسبتاً ضعیف عمل می‌کند. به همین ترتیب، به حداقل رساندن مدت‌زمان کل سفر، جایگزینی ضعیف برای به حداقل رساندن مصرف سوخت است [۵]. در این مقاله سعی بر آن است با توجه به استخراج سیکل رانندگی مسیر موردنظر و تخمین مصرف سوخت و انتشار آلاینده، پیش‌بینی بهتری از مسیر برای راننده قبل از حرکت فراهم گردد.

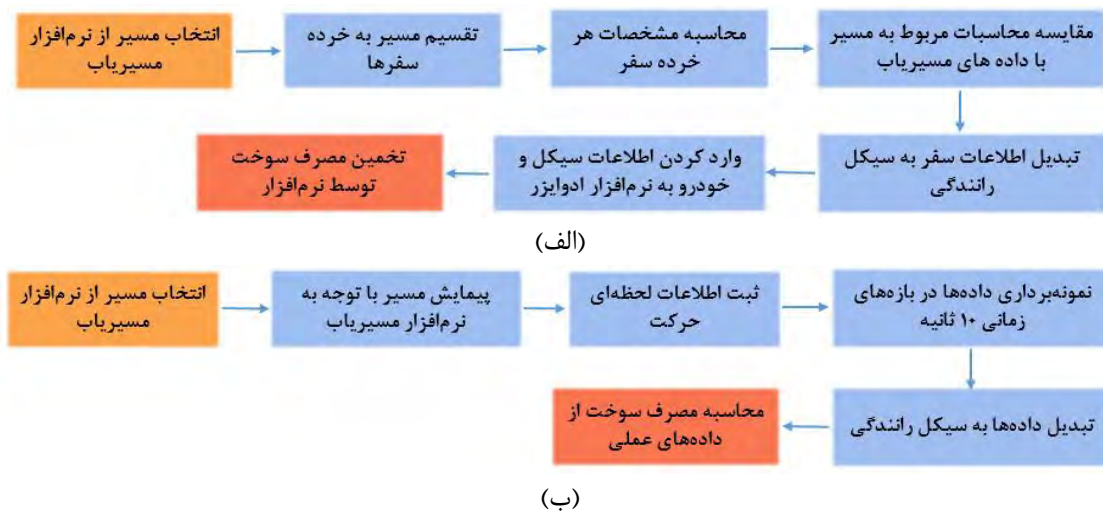
ادامه این مقاله به چند بخش تقسیم می‌شود: روش اجرا که به قسمت‌های انتخاب نرم‌افزار مسیریابی، انتخاب مسیر، محاسبات استخراج سیکل و پیمایش مسیر تقسیم می‌شود. در بخش ۳ به معرفی نرم‌افزار ادوایزر پرداخته می‌شود و در بخش ۴ به بررسی نتایج حاصل از محاسبات و پیمایش مسیر خودرو در نرم‌افزار ادوایزر پرداخته می‌شود.

۲- روش اجرا

روش انجام کار این تحقیق به دو بخش عمده تقسیم می‌شود:

- تخمین مصرف سوخت با کمک نرم‌افزار
- محاسبه مصرف سوخت با داده‌های عملی

برای تخمین مصرف سوخت با کمک نرم‌افزار، در ابتدا نرم‌افزار مسیریاب انتخاب شده، سپس با مشخص کردن مبدأ و مقصد مسیر موردنظر انتخاب می‌شود. در مرحله‌ی بعد با توجه به اطلاعات خروجی از مسیریاب، کل مسیر به خرده سفرها تقسیم می‌شود. محاسبات مربوط به مشخصات هر خرده سفر منجر به دستیابی به سیکل رانندگی مسیر می‌گردد. در مرحله آخر تمامی داده‌های به‌دست آمده به‌اضافه‌ی اطلاعات خودرو به نرم‌افزار ادوایزر وارد شده و پس از آن تخمین مصرف سوخت به کمک این نرم‌افزار انجام می‌شود. در شکل ۱ (الف) فلوجارت روند انجام محاسبات نشان داده شده است.

شکل ۱. (الف) فلوجارت محاسبه مصرف سوخت به کمک نرم‌افزار (ب) فلوجارت محاسبه مصرف سوخت از داده‌های عملی

برای محاسبه مصرف سوخت با داده‌های عملی، همان مسیر انتخاب شده در نرم‌افزار با خودرو مشخص (۱۲۰) پیموده می‌شود. اطلاعات لحظه‌ای حرکت خودرو شامل سرعت لحظه‌ای و مصرف سوخت لحظه‌ای خودرو از مبدأ تا مقصد ثبت می‌گردد. به کمک داده‌برداری در بازه‌های زمانی ۱۰ ثانیه سیکل رانندگی سفر به دست می‌آید و به کمک داده‌های به‌دست‌آمده مصرف سوخت خودرو در مسیر پیموده شده حاصل می‌شود. در شکل ۱ (ب) فلوجارت روند انجام کار مشاهده می‌شود.

۲-۱ انتخاب نرم‌افزار مسیریابی

امروزه سامانه‌های مسیریابی برخط (آنلاین) نقش بسیار مهمی را در کاهش زمان سفر خودروها ایفا می‌کنند و در واقع این سامانه‌ها نرم‌افزارهایی باهدف نشان دادن بهترین مسیر یا مسیرهای موجود با توجه به مسافت و ترافیک برای رسیدن به مقصد موردنظر کاربران هستند. ازجمله رایج‌ترین این سامانه‌ها می‌توان به گوگل مپ^۱ اشاره کرد. با توجه به اینکه در حال حاضر گوگل مپ پرکاربردترین نرم‌افزار در بین کاربران در سطح جهان است [۱] و مهم‌تر آن که کدمسیرهای خروجی این نرم‌افزار که حاوی اطلاعات مسیر همچون مسافت و زمان طی شده کل و مسافت و زمان خرده مسیرها می‌باشد، به‌سادگی و به‌صورت رایگان در اختیار کاربران است، در این مقاله از آن استفاده شده است.

برخی از مهم‌ترین امکانات این نرم‌افزار:

- مسیریابی با پیش‌بینی ترافیک

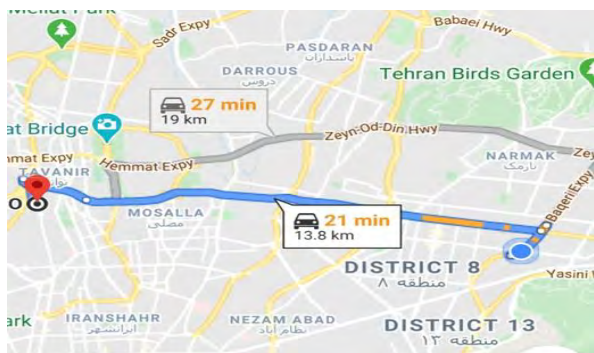
^۱ Google Maps

- دارای سخنگو و محیط فارسی و قابل استفاده در سراسر ایران
- امکان مسیریابی در سراسر کشور (درون شهری و برون شهری)
- مسیریابی با توجه به ترافیک آنلاین معابر و یافتن سریع ترین مسیر
- دارای طرح های ترافیک و زوج و فرد و امکان مسیریابی خارج از طرح
- دارای دوربین های کنترل سرعت و هشدار نزدیک شدن به دوربین
- نمایش سرعت مجاز معبر و هشدار سرعت غیرمجاز
- تخمین زمان تقریبی رسیدن به مقصد
- محاسبه فاصله تا مقصد
- امکان گزارش تصادف، دوربین و ترافیک

پیش بینی سرعت وسیله نقلیه توسط گوگل مپ ارائه نمی شود. پس اولین قدم برای دستیابی به سیکل رانندگی محاسبه سرعت خواهد بود. از آنجایی که محاسبه سرعت لحظه ای امکان پذیر نخواهد بود، با تقسیم کل مسیر به خرده سفرها، سرعت متوسط هر خرده سفر محاسبه خواهد شد.

۲-۲ انتخاب مسیر

دو مسیر نشان داده شده در شکل ۲ از نرم افزار گوگل مپ انتخاب شده اند. مسیر اول از دانشگاه صنعتی شریف به دانشگاه علم و صنعت با مسافت ۱۸/۱ کیلومتر و زمان تقریبی ۲۳ دقیقه در نظر گرفته شده است. مسیر دوم از نارمک به سمت یوسف آباد با مسافت ۱۳/۸ کیلومتر و زمان تقریبی ۲۱ دقیقه انتخاب شده است.

(ب)

(الف)

شکل ۲. مسیر حرکتی (الف) مسیر اول: حرکت از دانشگاه شریف به دانشگاه علم و صنعت (ب) مسیر دوم: حرکت از نارمک تا یوسف آباد

۳-۲ محاسبات استخراج سیکل

برای الگو گرفتن از تقسیم کل سفر به خرده سفرها در مورد سیکل های رانندگی مورد استفاده و استاندارد مطالعه شده تا بهترین سیکل برای الگو گیری انتخاب گردد. در این مقاله از سیکل NEDC الگوبرداری شده است. زیرا از دو قسمت شهری و بزرگراهها تشکیل شده که مشابه شرایط مسیره های انتخابی می باشد.

برای تبدیل داده های خروجی گوگل مپ به سیکل رانندگی نکات زیر در نظر گرفته شده است [۱۱]:

- در نظر گرفتن زمان های توقف (تا ۲۰ ثانیه و دقیق تر از آن ای دی سی) در ابتدا، انتها، بین خرده سفرها با توجه بر اینکه در بزرگراهها زمان توقف صفر است.
- در نظر گرفتن زمان های شتاب و ترمز (۵ و ۱۰ و ۱۵ و ۲۰) با الگو گیری از سیکل ان ای دی سی
- خرده سفرهای با مدت زمان کمتر از ده ثانیه در محاسبات در نظر گرفته نشده است.
- میانگین سرعت هر خرده سفر سیکل رانندگی با داده های گوگل یکسان شود.

- زمان کل سفر سیکل رانندگی و گوگل یکسان شود.
- مسافت پیموده شده سیکل رانندگی و گوگل یکسان شود.
- حداکثر سرعت مجاز خودرو در این مسیرها مطابق با قوانین راهنمایی و رانندگی کشور ایران، کمتر از ۸۰ کیلومتر بر ساعت می‌باشد.

با مشخص کردن مبدأ و مقصد در سامانه گوگل‌مپ، این نرم‌افزار سه مسیر را پیشنهاد می‌کند که با گرفتن خروجی کد مسیرها سیکل‌های مربوط به یکی از این مسیرها استخراج شده‌است. با استفاده از مسافت طی شده توسط خودرو و زمان کل طی شده از گوگل‌مپ، میانگین سرعت سفر از معادله (۱) به دست می‌آید:

$$v_{trip} = \frac{3}{6} \frac{dist}{t_{tot}} \quad (1)$$

$$t_{tot} = t_{توقف} + t_{ترمز} + t_{شتاب} + t_{کروز} \quad (2)$$

در معادله (۱)، پارامترهای v_{trip} ، $dist$ و t_{tot} به ترتیب برابر سرعت متوسط خودرو، مسافت طی شده و زمان کل سفر می‌باشد. در معادله (۲)، پارامترهای $t_{کروز}$ ، $t_{شتاب}$ ، $t_{ترمز}$ و $t_{توقف}$ به ترتیب برابر زمان طی شده با سرعت ثابت، زمانهای طی شده با شتاب مثبت و غیر صفر، زمانهای طی شده با شتاب منفی و زمانهای توقف است. در معادله (۱) سرعت متوسط کل سفر برحسب کیلومتر بر ساعت است سرعت خرده سفرها با توجه به سرعت متوسط سفر صورت گرفته است. با توجه به نکات ذکر شده و پس از تبدیل مسیر به سیکل رانندگی، مدت زمان کل حرکت طبق معادله (۲) محاسبه می‌گردد. با محاسبه‌ی سطح زیر نمودار سرعت-زمان مسافت طی شده به دست می‌آید.

۴-۲ پیمایش مسیر

دو مسیر انتخاب شده با خودرو هیوندا مدل i۲۰ پیموده شده‌اند. مشخصات این خودرو در جدول شماره ۱ بیان شده است. اطلاعات لحظه‌ای حرکت خودرو شامل سرعت لحظه‌ای و مصرف سوخت لحظه‌ای در هر دو مسیر حرکت در بازه‌های زمانی ۱۰ ثانیه ثبت شده است. مسیر اول در ساعت خلوت‌تری نسبت به اوج ترافیک (در ساعات ۲۲:۳۰ شب) و سیکل دوم در ساعات اوج ترافیک (در ساعت ۲۰ شب) پیموده شده‌اند.

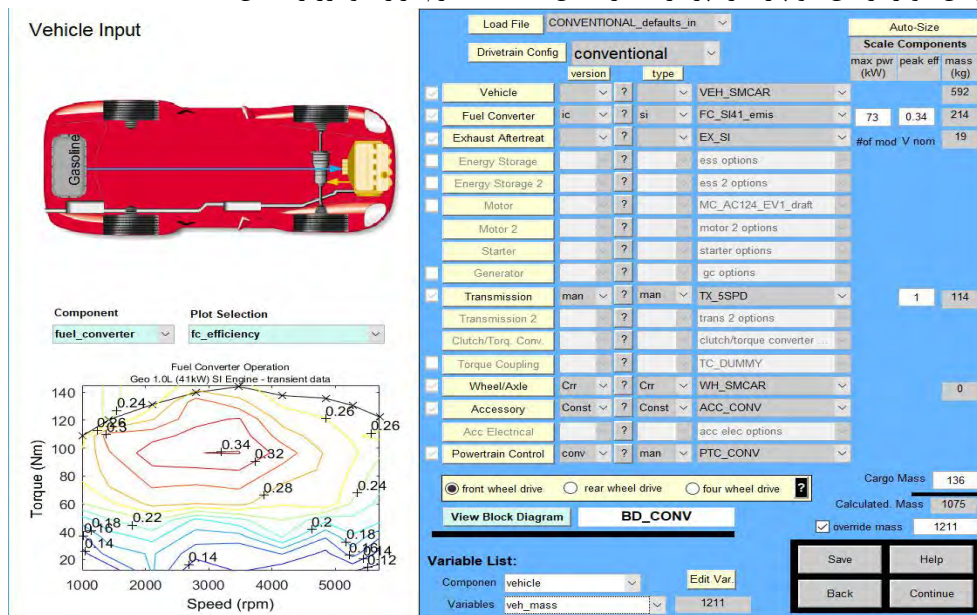
جدول ۱. اطلاعات خودرو i۲۰

پارامتر	مقدار
موتور	۴ سیلندر ۱۶ سوپاپ
حجم موتور	۱۳۹۶ سی‌سی
انتقال نیرو	دیفرانسیل جلو
حداکثر قدرت	۹۸ اسب بخار در ۵۵۰۰ دور در دقیقه
مصرف سوخت داخل شهر	۸٫۱ لیتر در هر صد کیلومتر
مصرف سوخت ترکیبی	۵٫۹ لیتر در صد کیلومتر
استاندارد آلایندگی	یورو ۶
فاصله بین دو محور	۲۵۲۵ میلی‌متر
مصرف سوخت خارج شهر	۴٫۸ لیتر در هر صد کیلومتر
وزن	۱۲۱۱ کیلوگرم

۳- نرم افزار ادوایزر

این نرم‌افزار می‌تواند عملکرد دینامیکی خودروهای مختلف با کلاس‌ها، سایزها و سیستم‌های نیروی محرکه مختلف را مدل کند و همچنین قادر به شبیه‌سازی خودرو با نیروی محرکه مرسوم، شامل موتور احتراقی و انتقال‌دهنده‌های نیرو، خودروهای برقی و خودروهای

هیبرید شامل موتور الکتریکی، باتری، سیستم‌های الکتریکی و کنترلی، موتور احتراقی و سیستم‌های مکانیکی می‌باشد. سیستم شبیه‌سازی خودرو در این نرم‌افزار از نوع رو به عقب و متکی به سیکل حرکتی بوده و به همین واسطه نرم‌افزار قابلیت بررسی خودرو را در سیکل های حرکتی گوناگون ایجاد می‌کند و به محققان فرصت می‌دهد تا به مطالعه مصرف سوخت خودرو و میزان تولید آلاینده‌ها در سیکل های مختلف و عوامل مؤثر بر این دو پارامتر بپردازند. در شکل ۳ محیط نرم‌افزار ادوایزر را نشان داده است.

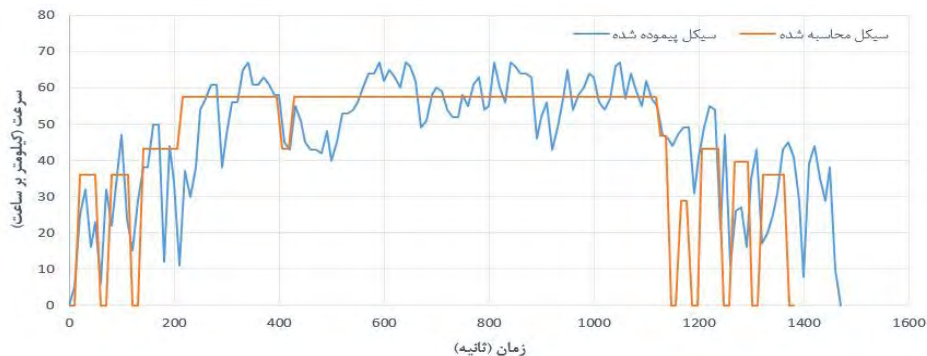

شکل ۳. محیط نرم‌افزار ادوایزر

اطلاعات مربوط به خودرو موردنظر از جمله وزن خودرو، حداکثر قدرت و فاصله بین دو محور در نرم‌افزار اعمال شده و سیکل موردنظر نیز به داده‌های نرم‌افزار اضافه شده است. اطلاعات خروجی گرفته شده نیز شامل میانگین مصرف سوخت در مسیر، میزان انتشار آلاینده، سرعت میانگین، مسافت طی شده و اطلاعات دیگری از این قبیل می‌باشد.

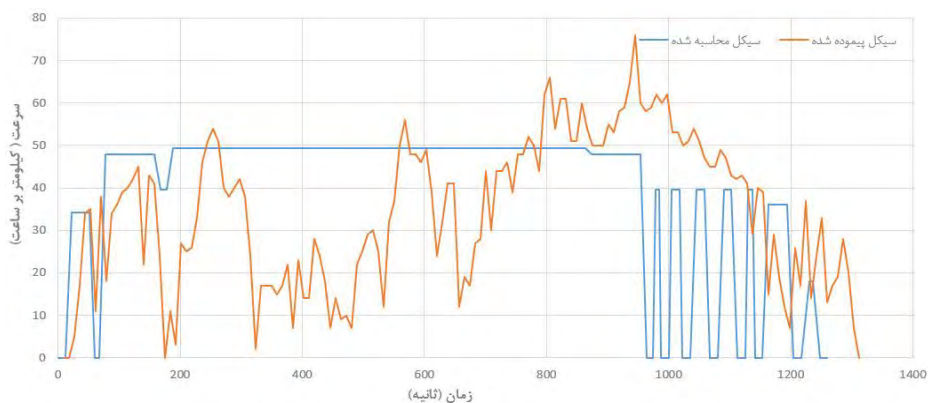
۴- نتایج

برای تخمین مصرف سوخت سیکل‌های استخراج شده از مسیر پیشنهادی گوگل مپ، از نرم‌افزار ادوایزر^۲ استفاده شده است. همان‌طور که گفته شد دو مسیر انتخاب شده در دو زمان متفاوت (ساعات خلوت و اوج ترافیک) در نظر گرفته شده‌اند. برای هر کدام از این مسیرها دو روش تئوری و عملی انجام شده است، سیکل رانندگی به دست آمده در این روش‌ها در شکل ۴ قابل مشاهده است. شکل ۴ (الف) و سیکل پیموده شده مربوط به مسیر اول که در ساعات خلوت‌تر پیموده شده است بسیار به سیکل رانندگی محاسبه شده نزدیک می‌باشد.

(الف)

^۲ ADVISOR

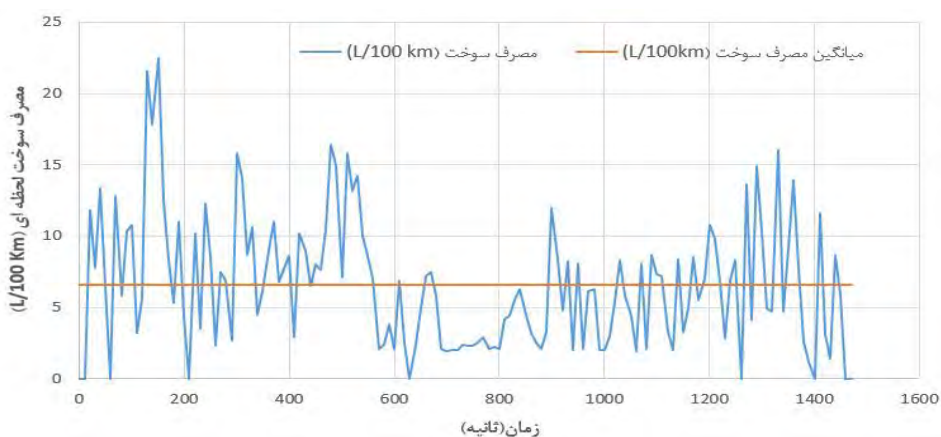
(ب)

شکل ۴. مقایسه سیکل محاسبه شده و سیکل پیموده شده در (الف) مسیر اول (ب) مسیر دوم

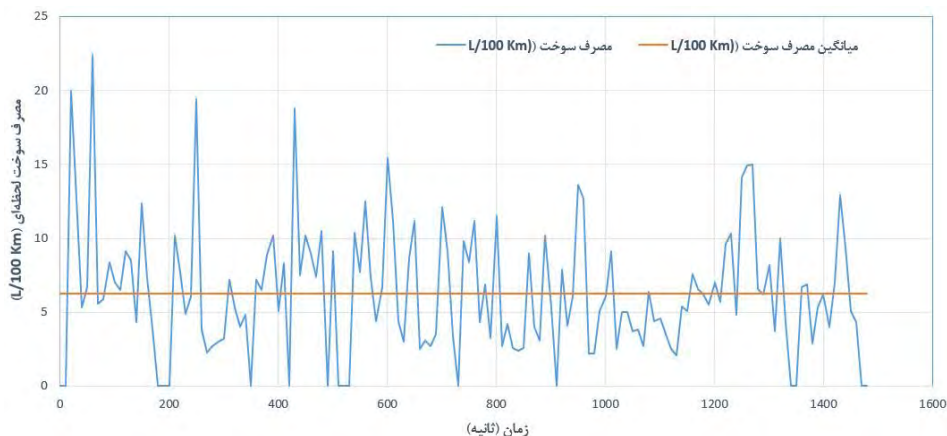
شکل ۴ (ب)، سیکل طی شده مربوط به مسیر دوم نسبت به نتایج مسیر اول شباهت کمتری به سیکل رانندگی حاصل از محاسبات دارد. بیشترین سرعت خودرو نیز با مقدار تئوری آن تفاوت نسبتاً زیادی دارد. اما در مجموع میانگین سرعت خودرو در کل سفر به مقدار محاسبه شده نزدیک است. دلیل این اختلاف می تواند ترافیک سنگین موجود در سطح شهر باشد که درصد خطای محاسبات را بالا می برد.

نکته‌ی مهم دیگری که هدف این مقاله است پیش‌بینی مصرف سوخت در مسیر مشخص به روش انجام شده می‌باشد. همان‌طور که در شکل ۵ مشاهده می‌شود، نمودار مصرف سوخت لحظه‌ای خودرو در هر دو پیمایش مسیر نشان داده شده و همچنین میانگین مصرف سوخت خودرو در طول سفر محاسبه شده است.

با توجه به این نمودارها، می توان بیان کرد که در ابتدا و انتهای مسیرها که شامل کوچه‌ها یا موانع یا ترافیک بیشتر هستند، مصرف سوخت بیشتر و دارای نوسان بیشتری است. در میانه‌ی مسیر اول که شامل بزرگراه‌ها و در ساعات خلوت شبانه‌روز است مصرف سوخت کمتر بوده و همچنین دارای نوسان کمتری می‌باشد که در شکل ۵ (الف) نشان داده شده است، و در نتیجه رفتار راننده و به تبع آن مصرف سوخت خودرو بیشتر قابل پیش‌بینی خواهد بود. اما در مسیر دوم که در ساعات اوج ترافیک پیموده شده است، مجدداً به دلیل ترافیک سنگین پیش‌بینی رفتار راننده دشوارتر خواهد بود که در شکل ۵ (ب) نشان داده شده است.

(الف)

(ب)

شکل ۵. نمودار مصرف سوخت لحظه‌ای خودرو در مسیر پیموده شده (الف) اول (ب) دوم

نتایج حاصل از محاسبات انجام شده مبتنی بر سیکل استخراج شده از نرم افزار مسیریاب (گوگل مپ) و همچنین داده‌های عملی حاصل از پیمایش مسیرها، در جدول ۲ نشان داده شده است.

جدول ۲. مقایسه داده‌های تئوری و عملی

مسیر دوم		مسیر اول		شماره مسیر
داده‌های عملی	محاسبات تئوری	داده‌های عملی	محاسبات تئوری	فاکتورهای مقایسه
۱۸/۹	۱۸/۱	۱۴/۳	۱۳/۸	مسافت پیموده شده (Km)
۴۶/۵۵	۴۶/۹۱	۳۴/۸	۳۹/۴۵	سرعت میانگین (Km/h)
۶/۴	۵/۹	۶/۲۶	۶/۳	مصرف سوخت میانگین (L/100)
۱/۲۰۹	۱/۰۶۸	۰/۸۹۵۲	۰/۸۶۹۴	مصرف سوخت کل مسیر (L)
۱۳/۲		۲/۵۸		درصد خطا

با مشاهده‌ی نتایج می‌توان دریافت که تمامی فاکتورهای مقایسه شده در مسیر اول که ساعات خلوت تر شبانه‌روز پیموده شده است، در هر دو روش عملی و تئوری بسیار به هم نزدیک هستند. مصرف سوخت محاسبه شده به روش تئوری در مسیر اول تفاوت اندکی با مقدار به دست آمده به روش عملی داشته که قابل چشم‌پوشی است.

اما در مسیر دوم اختلاف بین مقادیر تئوری و عملی بیشتر شده که می‌توان این تفاوت را به ترافیک حاصل در این مسیر ربط داد. با این وجود باز هم مصرف سوخت محاسبه شده به روش تئوری با وجود خطای بیشتر نسبت به مسیر اول قابل اعتماد بوده و به مقدار عملی نزدیک است، بنابراین برای تخمین مصرف سوخت می‌تواند روش معتبری باشد.

۵- نتیجه‌گیری

در این مقاله، هدف ایجاد روشی برای تخمین مصرف سوخت و آلاینده خودرو در یک مسیر مشخص شده در نرم افزار مسیریاب (گوگل مپ) می‌باشد. با مشخص کردن مبدأ و مقصد در نرم افزار گوگل مپ و تبدیل مسیر به سیکل رانندگی، با کمک نرم افزار ادوایزر مصرف سوخت و آلاینده‌ی مربوط به مسیر مشخص شده محاسبه شده است. سپس همان مسیر با خودرو هیوندای مدل ۱۲۰ در شهر تهران طی شده است. داده‌های خروجی هر دو روش تئوری و عملی با یکدیگر مقایسه شده‌اند. نتایج به دست آمده نشان می‌دهد روش تخمینی مورد نظر در ساعات خلوت تر شبانه‌روز تا حد زیادی به روش عملی نزدیک بوده و در ساعات اوج ترافیک نیز با اندکی خطای بیشتر قابل استفاده است و می‌توان با تقریب خوبی از این روش برای تخمین مصرف سوخت و آلاینده یک مسیر قبل از شروع حرکت استفاده کرد.

۶- مراجع

1. میرشی، سمیرا؛ فراز عنایتی آهنگر و وحید حسینی، ۱۳۹۱، بررسی تاثیر الگوی رانندگی بر میزان آلاینده‌گی تولیدی توسط خودروها در شهر تهران، دوازدهمین کنفرانس مهندسی حمل و نقل و ترافیک ایران، تهران، سازمان حمل و نقل و ترافیک تهران، معاونت حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران.
2. Huang, Y., Surawski, N.C., Organ, B., Zhou, J.L., Tang, O.H. and Chan, E.F., 2019. Fuel consumption and emissions performance under real driving: Comparison between hybrid and conventional vehicles. *Science of The Total Environment*, 659, pp.275-282.
3. Turkensteen, M., 2017. The accuracy of carbon emission and fuel consumption computations in green vehicle routing. *Eur. J. Oper. Res.* 262, 647-659.
4. Huang, Y., Zhao, L., Van Woensel, T., Gross, J.P., 2017. Time-dependent vehicle routing problem with path flexibility. *Transport. Res. Part B: Methodol.* 95, 169-195.
5. Ehmke, J.F., Campbell, A.M., Thomas, B.W., 2018. Optimizing for total costs in vehicle routing in urban areas. *Transport. Res. Part E: Logist. Transport. Rev.* 116, 242-265.
6. Qian, J., Eglese, R., 2016. Fuel emissions optimization in vehicle routing problems with time-varying speeds. *Eur. J. Oper. Res.* 248, 840-848.
7. Behnke, M., Kirschstein, T., 2017. The impact of path selection on GHG emissions in city logistics. *Transport. Res. Part E: Logist. Transport. Rev.* 106, 320-336.
8. Bruglieri, M., Mancini, S., Pezzella, F., Pisacane, O., 2019. A path-based solution approach for the Green Vehicle Routing Problem. *Comput. Oper. Res.* 103, 109-122.
9. Hiermann, G., Hartl, R.F., Puchinger, J., Vidal, T., 2019. Routing a mix of conventional, plug-in hybrid, and electric vehicles. *Eur. J. Oper. Res.* 272, 235-248.
10. Basso, R., Kulcsár, B., Egardt, B., Lindroth, P. and Sanchez-Diaz, I., 2019. Energy consumption estimation integrated into the electric vehicle routing problem. *Transportation Research Part D: Transport and Environment*, 69, pp.141-167.
11. مسیح طهرانی، مسعود و امیرحسین وحیدی قهرودی، ۱۳۹۷، الگوریتم استخراج سیکل رانندگی از خروجی سامانه های مسیریابی برخط، اولین همایش بین المللی قوای محرکه نوین (با محوریت خودروهای برقی)، تهران، دانشگاه علم و صنعت ایران.
12. Fontaras, G., Zacharof, N.G. and Ciuffo, B., 2017. Fuel consumption and CO2 emissions from passenger cars in Europe-Laboratory versus real-world emissions. *Progress in Energy and Combustion Science*, 60, pp.97-131.